

Agnieszka

Joan Valldepérez Ayxendri

Conte presentat en el 14è Premi de
narrativa curta per Internet TINET

Tinet
www.tinet.cat

- Nom complet i D.N.I.?

- Jordi Llombart Alsius. 656429771x.

- Comencem pel principi. Amb tranquil·litat. Com i quan va conèixer la noia?

- Fa sis mesos, a principis de gener. Mon pare va tenir una embòlia ara fa un any i des de llavors que necessitava que algú estigués per ell vint-i-quatre hores al dia. Vam contractar –tot legal- una senyora colombiana, Maribela, perquè el cuidés quan jo o la meva dona no érem a casa. Jo treballo de vuit a tres i ella no obre la merceria fins a les deu, així que tan sols necessitàvem que vingués de quarts de deu fins que jo arribés passades les tres. L'aixecava, si encara era al llit, el rentava, l'afaitava, li donava l'esmorzar... Quan feia bon temps el treia al parc a prendre el sol o se l'enduia a comprar. Al migdia li preparava el dinar i de pas en feia per mi. La meva dona dina sempre a casa mare, just damunt la merceria. A la Maribela se la veia contenta amb la feina i tenia molt de temps lliure ja que amb el que li pagàvem no necessitava cap altra feina. No pots jugar amb el sou de qui et cuida el pare... Però el cas és que a finals de desembre ens va dir que li havia aparegut una herència a Colòmbia i que se'n tornava. Parlava d'una casa amb terres i de diners en efectiu... a mi em va estranyar força, sempre havia explicat que a la seva família es morien de gana, però va dir-nos que amb part dels diners ja s'havia comprat el bitllet i que el cap d'any el celebraria amb els seus! “¡Pero no sufran!” -ens va dir-, que ella coneixia una noia que segur que ens enamoraria. Vam quedar per l'endemà a mig matí. Era ella. No vam aclarir mai d'on la va treure. Abans he dit a

principis de gener, oi? No, va ser la última setmana de desembre, mira! Però si que va començar a treballar la primera de gener. Es va presentar com Agniezka, però va demanar-nos que l'anomenéssim Ani. Es feia càrreg que als d'aquí el nom autèntic se'ns feia difícil. Va explicar-nos amb un català sorprenent que era de Polònia però que quatre anys enrere havia vingut a Barcelona d'intercanvi universitari –estudiava infermeria– i que ja no va tornar a casa. Allí no hi tenia res més que tiets, un mare morta durant el part i un pare alcohòlic, així que es va quedar aquí per a començar una nova vida. Tan sols trobava a faltar a la seva àvia Anna, qui realment l'havia criat. Havia mort just abans de decidir venir a Barcelona. Si no havia vingut abans va ser per ella.

Ens va entendre tant la seva història... Semblava bona noia... Tenia molt de tacte amb mon pare. El tractava amb molt de *carinyo*. Abans no van poder sortir a passejar pel fred es passaven hores mirant per la finestra mentre ella li parlava en polonès. Mon pare feia mesos que no podia dir una paraula, però no estàvem segurs de que poguéssim entendre un borrall del que li dèiem. El que si sabíem era que de polonès, ni gota. Bé, això pensàvem, i així li vam dir a l'Ani. Ella ens va respondre que tan sols parlava d'històries de la seva infància; de records. Va dir que no creia pas que el pare entengués a ningú, així que donava igual amb quin idioma li parlés. Tan sols li parlava en polonès perquè era una de les poques persones amb qui podia fer-ho.

I així va arribar la primavera; ella que no callava i ell mirant a l'infinit. Si alguna cosa va canviar va ser l'estat

d'ànim del pare. Fins i tot algun vespre vaig veure-li córrer una llàgrima galta avall. Una llàgrima saltant d'una mirada inexpressiva. Se'm va fer estrany aquell canvi d'humor subtil, així que vaig decidir posar una gravadora de veu a la cadira de rodes del pare per si l'Ani el maltractava quan no hi érem. Però res. Tan sols ella xerra que te xerra.

A principis de juny el pare va empitjorar de salut i ja no es podia moure del llit. Es va anar apagant del tot, pobret. Ella ja no se n'apartava ni per les tardes. Al cap d'un parell de setmanes va morir. Tres dies abans de Sant Joan. L'Ani va venir al tanatori i a la cerimònia laica. No va haver-hi missa; el meu pare no volia saber res de l'església; va demanar que l'incineressin i l'enterréssim al cementiri del seu poble, Sant Feliu de Codines, al costat de la mare.

I bé, pel que fa a l'Ani, aquell vespre es va acomiadar de nosaltres dient-nos que l'endemà passaria a recollir un parell de coses i a deixar-nos les claus. Que no ens preocupéssim pels diners, que ja ho arreglaríem i li ho ingressaríem, com sempre.

L'endemà, el dia de la revetlla, vam anar a treballar ja que havíem decidit pujar a Sant Feliu el dia de Sant Joan. Allí encara teníem algun familiar i volien acompanyar-nos al cementiri aprofitant que seria festa. Després dinaríem plegats.

Vaig arribar a casa a quarts de quatre. Sobre la taula de la cuina, una nota amb el clauer de l'aneguet, el de l'Ani. Ens donava les gràcies per tot i una forta abraçada. Que ja parlaríem aviat per tancar el tema dels calers. L'urna del pare era sobre la taula del menjador, fent el mateix

soroll que havia fet el pare durant el darrer any. Vaig seure vora la finestra amb les cendres a la falda. Durant els últims mesos el pare havia estat mirant un tros d'edifici beix i un bocí del parc on durant el bon temps el passejàvem. Mirant a l'infinit i escoltant a l'Ani parlant en polonès. Llavors vaig recordar la seva veu a la gravadora. La curiositat em va picar i vaig decidir buscar algú que em pogués traduir què coi li explicava.

L'endemà vam pujar a Sant Feliu a enterrar l'urna al costat de la mare i vam dinar a casa uns tiets.

Al cap d'un parell de dies vaig posar-me a buscar algú que em traduís les gravacions. No va ser fàcil, però a Barcelona hi ha de tot. Vaig trobar l'anunci d'en Marek, un estudiant que buscava algú que li parlés en català i castellà a canvi del seu polonès. Li vaig explicar el cas i li va fer gràcia. Jo li vaig prometre tantes hores de conversa en català com hores em traduís. Vam quedar per avui, a Gràcia, per fer un cafè a mitja tarda i començar a escoltar les gravacions.

La gravadora s'encenia sola amb el so, així que el primer que es sentia a casa, després que jo marxés, era la meva dona donant la benvinguda a l'Ani. Les hem sentit parlar de lluny sobre cols i llobarros. Després dos adéus, un cop de porta i el silenci. Als pocs segons, paraules tendres en polonès. Llavors en Marek ha començat a parlar per sobre la veu gravada de l'Ani. M'ha dit que li deia avi i que li donava els bons dies. No m'ha semblat estrany. Era una noia molt tendra amb ell i deuria trobar a faltar a la família. En Marek ha seguit. L'Ani anava dient el que feia: "ara t'afaitaré...", "va, que ens vestirem i anirem a comprar..." i el soroll del carrer apareixia a la

gravació. La següent conversa... bé, monòleg, ha fet obrir els ulls d'en Marek. L'ha fet dubtar, però ha seguit traduint. L'Ani ha començat a explicar com la seva avia li explicava una i altra vegada la història d'amor que havia dut a la seva mare fins aquest món. En Marek ha escoltat en silenci uns minuts, ha parat la gravació i m'ha explicat que l'Ani parlava d'un camp nazi, de treballs forçats i d'un català. Ella cosia botes. Ell duia els carretons amb caixes plenes de botes que ella cosia. "Un far es va encendre per a ells sobre un mar de tenebres". Jo m'he quedat de pedra mentre en Marek seguia escoltant sense dir res. Jo no gosava preguntar. Al cap d'una estona ha aturat la gravació i m'ha dit que ella li prometia al pare que quan sigués l'hora el duria al costat del seu amor. En Marek ha començat a saltar d'arxiu en arxiu passant ràpid trossos que suposo ell entenia superflus –històries d'infància i records tots relacionats amb l'àvia- fins que ha trobat el que sospitava: "No et deixaré aquí" –li deia-. "Sé que vols que t'incinerin. Això ho farà tot més fàcil. Esperaré el teu moment i descansaràs per sempre al costat de la teva Anna".